

Massale stranding van zeesterren *Asterias rubens* te Lefferinckoucke

Marc Jacobs

Op 24 januari 1998 stond er een stevige wind uit noordoostelijke richting, de vorige dagen had het ook al stevig gewaaid uit noord en noordwestelijke richting, de temperatuur schommelde al enkele dagen rond het vriespunt;

Op het strand van Bray-Dunes lagen er brede aanspoelselpakketten aan de vloedlijn : duizenden tapijtschelpen *Venerupis pullastra*, enkele tientallen geknotte gapers *Mya truncata* met dode dier, honderdduizenden halfgeknotte strandschelpen *Spisula subtruncata* en Amerikaanse zwaardscheden *Ensis directus*, ...

Hier en daar een doublet van een kokkel *Cerastoderma edule*, enkele losse kleppen van ruwe boormossels *Zirfae crispata*, enkele lege, verse, horens van wulk *Buccinum undatum* met melkwitte binnenzijde, één wulkehoren bevatte zelfs nog een stervend dier. Ook zeeapeels *Echinocardium cordatum* lagen her en der tussen het aanspoelsel verspreid.

Tussen Bray-Dunes en Zuydcoote telde ik enkele tientallen zeesterren. Verder stappend begonnen de aantallen echter plots toe te nemen : op enkele meters vloedlijn telde ik al snel enkele honderden exemplaren. Aan de grote strandbunker tussen Zuydcoote en Lefferinckoucke lagen een 6000-tal zeesterren, velen al half ondergestoven door het zand. Mijn tocht in zuidelijke richting verderzettend, zag ik de aantallen snel terug afnemen...

Aan het strandfort van Lefferinckoucke ('Fort des dunes') kon ik echter al van ver opmerken dat er iets eetbaars was aangespoeld, én in een grote hoeveelheid : net voor het fort zaten een duizendtal meeuwen op het strand, druk foeragerend ... dichterbij komend werden ook de druk over en weer trippelende drieteenstrandlopertjes zichtbaar.

Op een hondertal meters strand waren er honderdduizenden zeesterren aangespoeld, niet alleen in de vloedlijn maar over de ganse breedte van het strand. Op sommige plaatsen lagen de dieren in een dikke laag opgestapeld waardoor 500 exemplaren per m² zeker geen overdreven schatting zal zijn. Het betrof hoofdzakelijk verse dode dieren, hier en

daar nog een exemplaar dat enig teken van leven vertoonde, vele aangepikte exemplaren en zeesterren met pas afgerukte armen (de meeuwen nietwaar).

In afmetingen varieerden deze zeesterren van piepkleine exemplaartjes van amper 2 cm doorsnede tot forse exemplaren van meer dan 20 cm doorsnede.

Een verklaring voor dit onverwachte verschijnsel ontbreekt me : misschien de vrij bruusk gedaalde temperatuur, in combinatie met een onderstroom veroorzaakt door de noordoostelijke wind ?

Bonheidensteenweg 17
2812 Muizen

Korte Mededelingen

Een mooie vindplaats van de stompe alikruik *Littorina obtusata* (definitief) van de kaart geveegd ? 35898

Het strand van Zeebrugge naast de westelijke strekdam is reeds jaren het toneel van ingrijpende werkzaamheden: nu eens zandopspuitingen vanuit de haven, dan weer graafwerken voor een ondergrondse gasleiding, aanleg van een betonplatform voor allerlei happenings op het strand, aan- en afvoer van tonnen zand voor imposante zandkastelen, het houdt niet op...

Die verstoringen van het milieu moeten vroeg of laat hun tol eisen, en zo gebeurde het na de herfststormen van oktober '97: een reusachtige hoeveelheid opgespoten zand is weggespoeld richting strekdam en heeft er op sommige plaatsen het strandniveau bijna 1 meter verhoogd! De rotsflora en fauna op de strekdam werd er onder bedolven, en meteen verdween het unieke plekje (ter hoogte van lichtpaal nr 770) met ruime *Fucus*-vegetatie waarop reeds jaren *Littorina obtusata* in wisselend aantal voorkwam: de knalgele slakjes vielen heel goed op tussen de *Fucus-thalli*.

Mijn achtereenvolgende bezoeken op 7/12/97, 7/1/98 en 7/2/98 aan dit biotoop leverden geen waarnemingen van stompe alikruik meer op; mijn laatste hoop ligt nu bij andere delen van het havengebied waar ook nog *Fucus* aanwezig is en waar de soort nog kan voorkomen.

Frank De Winter